

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช

จิ้งเหลนภูเขาคินเดียน

Sphenomorphus indicus indicus (Gray, 1853)

Indian forest skink

จิ้งเหลนภูเขาอินเดียน – *Sphenomorphus indicus* (Gray, 1853)

ลักษณะ มีขนาดตัวเล็ก (จากปลายปากถึงรูท่อน 82 – 97 มิลลิเมตร และหางยาว 147 – 154 มิลลิเมตร) ลำตัวเรียวยาว หัวแบนและส่วนหัวกว้างลำคอเล็กน้อย ส่วนปลายของหัวมน หางเรียวและยาวมากกว่าความยาวลำตัว ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดปกคลุมและพื้นผิวเกล็ดเรียบเป็นมัน เกล็ดบนหัวเป็นแผ่นกว้าง เปลือกตาล่างมีเกล็ดปกคลุมและแผ่นเกล็ดโปร่งใสเล็กน้อย เกล็ดบนหลังและทางด้านบนของหางค่อนข้างใหญ่และซ้อนเหลื่อมกัน เกล็ดด้านข้างลำตัวเล็ก เกล็ดด้านท้องใหญ่กว่าเกล็ดด้านข้างลำตัวเล็กน้อย เกล็ดใต้หางขยายกว้าง เกล็ดรอบลำตัวในตำแหน่งกึ่งกลางตัวจำนวน 34 – 36 เกล็ด

ลำตัวมีด้านหลังสีน้ำตาล หัวสีคล้ำกว่าลำตัวและหาง เกล็ดบนหลังมีปื้นสีดำอยู่ตรงกลางแผ่นเกล็ดและเกล็ดบนหลังแถวที่อยู่ด้านข้างลำตัวสีจางกว่าแถวที่อยู่ในตำแหน่งตรงกลางลำตัว ด้านข้างของหัวมีเส้นสีดำพาดยาวจากส่วนปลายของปากผ่านตาแล้วขยายเป็นแถบกว้างทางด้านท้ายของตาผ่านไปทางด้านบนของช่องเปิดหูและทางด้านข้างลำตัวกับทางด้านข้างของหางจนถึงปลายหาง ด้านล่างของแถบสีดำเป็นแถบสีขาวพาดยาวจากทางด้านท้ายของตาผ่านช่องเปิดหูและต่อไปทางด้านข้างลำตัวจนถึงส่วนต้นของหาง ด้านบนของหางมีเส้นประสีดำในแนวกลางตัวตลอดความยาวของหาง คาง ด้านท้อง และใต้หางสีขาว ขาหน้าและขาหลังสีน้ำตาลและมีลายละเอียดสีเข้ม นิ้วตีนมีสีน้ำตาลเข้มกับจางพาดขวางเป็นปล้อง

ขาหน้าและขาหลังค่อนข้างยาว นิ้วตีนยาวและนิ้วตีนทุกนิ้วมีเล็บ

จิ้งเหลนภูเขาอินเดียนกับจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบมีสีลำตัวค่อนข้างคล้ายคลึงกัน แต่ความแตกต่างคือ จิ้งเหลนภูเขาอินเดียนมีขนาดตัวใหญ่กว่าแต่มีเกล็ดรอบลำตัวจำนวนน้อยกว่า จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ และแผ่นเกล็ดจมูก (rostral scale) ของจิ้งเหลนภูเขาอินเดียนมีพื้นผิวด้านบนโค้งนูนขึ้นมา แต่แผ่นเกล็ดจมูกของจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบมีพื้นผิวด้านบนแบนราบหรือเว้าลงเล็กน้อย และจิ้งเหลนภูเขาอินเดียนตกูกเป็นตัว (ovoviviparous) แต่จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบวางไข่

การแพร่กระจาย จีน ภูฐาน อินเดีย บังคลาเทศ เมียนมาร์ เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซียเซีย ในประเทศไทยพบทุกภาคของประเทศ แต่การแพร่กระจายไม่ต่อเนื่อง ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชพบในป่าดิบแล้ง

พื้นที่อาศัย ค่อนข้างจำกัดแหล่งอาศัยในพื้นที่ป่า

นิสัย ออกหากินเวลากลางวัน หากินอยู่ตามพื้นล่างของป่าโดยเดินขึ้นมาบนกองใบไม้หรือมุดลงไปใต้กองใบไม้ เมื่อถูกรบกวนจะวิ่งหลบหนีเข้าไปใต้กองใบไม้ จิ้งเหลนชนิดนี้ตกูกเป็นตัว

สถานภาพ ไม่ได้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (2005) และตามเกณฑ์ของ IUCN (2008) ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชมีประชากรน้อย